

תענית ה-ב

עניין: יעקב אבינו לא מת

רשב"א פירושי האגדות

ועל הכוונה הזאת אמר החכם יעקב לא מת, ולא אמר: האבות לא מתו, כי מקצת זרעם מתו, והוא המעיד כי לא היה כח תולדותם חי בלא שום הפסד, כי עוד נמשך במ מעטיו של נחש. ואמרו מה זרעו לא מת אף הוא לא מת, לומר שהזרע מעיד על השורש שלא היה בכח תולדתו שום הפסד או פסולת, שאילו מתו קצת הענפים יראה באמת כי היה בשורש שום הפסד שממנו נמשך לענפים ההם, ועל כן זרע יעקב שנבחר כולו מעיד על השורש שלא היה בו שום הפסד. וכולו זרע אמת כולם חיים³¹.

מהרש"א ח"א

הגעת מלכות דוד: וכי בכדי ספדו ספדיא כו'. ממיתה לא פריך ללא מפרש ציה מיתה ללא ז' ויגוע כמ"ש-החוק' ה' וכדמפרש בקטנה עכ"ל והיינו אמה שאמרו שם ט' דפתחינהו יעקב לעיניה ואחיק כו' ופרש"י למאי דמשני וא"ל מקרא אני דורש כו' ודחנטו חנטיא כו' נדמה להם שמת אצל חי היה עכ"ל והענין דחוק ועיקר שינויא חסר מן הספר ושמעתי לפרש בקוגיא זו משום דאיכא לפרש הא דיעקב אצינו לא מת צשני פנים אס שלא מת כלל גם בגוף אס שלא מת צנפש כשאר נדיקים אצל בגוף היה מת ואהא שלא מת צנפש לא חש להקשות דמפורסמת היה דלמאי נקט יעקב טפי מאברהם ויחמק דודאי גם הם לא מתו צנפש ואי שלא מת אף בגוף קאמר וכי צכדי ספדו ספדיא כו' ומשני ליה דודאי צנפש קאמרי ללא מת דתקשי אמאי נקטי יעקב טפי דמקרא אני דורש כו' מקיש הוא לזרעו ומש"ה נקטי יעקב כמו שהזכר צקרא צהקישא ללא שייך ללא ציעקב להקישו לזרעו משא"כ צאברהם ויחמק משום זרעו ישמעאל ועשו ומייתי ליה מדכתיב ל' אל תירא עבדי יעקב וגו' מקיש הוא כו' צכמה כתוצים קרי ליה

מגלה עמוקות ואתחנן אופן ק"ע

מהידוע כי השיעור קומה הוא רמ"ח

דמות כמראה אדם (יחזקאל א,

כו), ואדם כלול מן רמ"ח אצרים, ואברהם

לא היה לו השיעור קומה של רמ"ח, עד

שנקרא אברהם שהוא צגימטריא רמ"ח,

כי קודם לכן נקרא אצרים. ויחמק לא תיקן

השיעור קומה עד שנשא את רצקה, כי אז

היה צן מ' שנה צקחתו את רצקה (צראשית

כה, ט), תצרך מ' אל יחמק יהיה רמ"ח.

ויעקב לא תיקן השיעור קומה עד שירד

למצרים כל נפש הצאה לצית יעקב ששים

ושש (שם מו, כו), תצרך ס"ו אל יעקב יעלה

רמ"ח. וזה שכתוב ואתחנן אל ה', כי שם

ילקוט ראובני סוף פרשת כי-תשא

וראו בני ישראל את פני משה כי קרן וגו' סוד מס"זה מה"רש אסטרופאלי
 כל האדם צריך תקון לר"מח אברים והנה אברהם לא אשתלם כ"א
 ע"י ה' יעלה מספרו רמ"ח ויצ"חק בגי' ר"ח ויהי יצחק בן ארבעים שנה בקחתו
 את רבקה וגו' יצ"חק עם מ' שנה תקן רמ"ח. יע"קב בגי' קס"ב חסר מן רמ"ח
 ס"ו ותיקן אותו בשש' ושש נפש שירדו למצרים' והנה משה כלול תלת אברון
 בראית' בזהר וצריך תיקון נגד ג' אבות וניתן לו סוד מס"זה מ' דיצחק ס"ו
 דיע"קב ה' דאברהם :

